

Jeg synes, at problemet med de her love, som vi nu har haft nogle stykker af, mere er det, at vi får dem til behandling på et tidspunkt, hvor vi ikke kan ændre i dem. Det synes jeg er et problem, som jeg stadig væk efterlyser, vi får taget fat i i udvalget, hvordan vi måske ændrer vores praksis lidt her.

Men det her kan vi naturligvis støtte.

Skatteministeren (Carsten Koch):

Jeg skal også ved denne lejlighed takke for en positiv modtagelse af lovforslaget. Det er jo heller ikke stort; det erkender jeg.

Til hr. Jes Lunde kan jeg sige, at sådan er betingelserne jo, når folkestyret arbejder.

Og til hr. Frank Aaen kan jeg sige, at sådan er betingelserne ikke, når folkestyret arbejder. Implikationen af hr. Frank Aaens bemærkninger må jo være, at vi sender et repræsentativt folketingsudvalg ud og forhandler dobbeltbeskatningsoverenskomster med de enkelte lande, fordi en dobbeltbeskatningsoverenskomst er et meget kompliceret forløb præget af en række gensidige udvekslinger og synspunkter, og det vil ikke på nogen måde være praktisk realiserbart, at Folketinget kommer ind på et tidspunkt, hvor der forhandles.

Hvis man på den anden side har indgået og undertegnet en aftale, er den fantastisk vanskelig at ændre, for så kræves der modgående ændringer i aftalerne, så jeg vil sige, at på det her område er det praktisk helt urealistisk at gøre det på den måde. Her er det rigtigt at sige, at regeringen har mandatet til at gennemføre de forhandlinger, og så kan man forkaste eller acceptere hele forslaget; det er nu den rigtige måde at gøre det på.

Frank Aaen (EL):

Mange af de aftaler er der jo ikke nogen problemer i. De holder sig inden for nogle rammer, som der er stor opslutning til i Folketinget.

Men i visse tilfælde er der elementer i sådan en dobbeltbeskatningsaftale, som ligger på kanten af eller uden for, hvad vi ser i de fleste, og i sådanne tilfælde kan jeg ikke se noget som helst til hinder for, at regeringen både kunne overveje at lægge forhandlingsoplæg og eventuelt en slags midtvejsstatus i forløbet ind i Skatteudvalget, i hvert fald til orientering. Sådan tror jeg godt, man kunne diskutere det – ikke ved langt de fleste aftaler, men i enkelte tilfælde.

Hermed sluttede forhandlingerne.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget.

(Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 135: Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Asylansøgere).

Af skatteministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 13/12 95).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Anna-Marie Hansen (S):

Nærværende lovforslag indeholder ændringer i forskellige skattelove, der har til formål at sikre flygtninge fra det tidligere Jugoslavien nogle rimelige skattemæssige vilkår, der tager højde for den helt særlige situation, de befinder sig i.

Med dette lovforslag synes der at være fundet en både rimelig og fornuftig løsning på de skattemæssige problemer, der er opstået i forbindelse med den uklarhed, der har været om, hvordan kost, logi og lommepenge m.v. skulle behandles efter de skattemæssige regler.

Dér, hvor problemet vil være, er, at de mange, der får asyl, også vil få anden indtægt. Så får det betydning, hvad frit underhold fra Udlændingestyrelsen bliver sat til, hvis kost, logi og lommepenge m.v. bliver sat til et beløb, der sluger personfradraget, hvorimod det ikke vil være et problem, hvis beboerne på Røde Kors-centrene ikke har haft anden indtægt, da de herved ikke vil komme over personfradraget.

I Socialdemokratiet kan vi tilslutte os indholdet i lovforslaget, der sikrer sammenhæng mellem de skattemæssige regler og de øvrige regler, som asylansøgere m.v. er underlagt.

Som led i en hensigtsmæssig forenkling af den hidtil praktiserede beskatning efter gældende regler, jf. forskellige skattelove, synes forslaget om, at underholdsydelserne fra og med 1996 er skattefrie, samtidig med at der ikke indrømmes personfradrag, at være en rigtig løsning. Således vil supplerende arbejdsindtægter fremover blive beskattet, hvilket må anses for rimeligt.

Forenklingen vil kunne medføre en lettelse af arbejdsgangen i kommunerne, der har haft en meget forskellig praksis med hensyn til tildeling af personfradrag.

Vi finder det rimeligt, at asylansøgere, der har haft lønnet beskæftigelse, og at de, der har fået asyl, beskattes efter skattelovgivningens almindelige regler, når der samtidig tages hensyn til de pågældende personers særlige situation, jf. forslaget om en generel eftergivelse af den eventuelle restskat.

I Socialdemokratiet er vi enige i, at det vil være umenneskeligt at belaste de i forvejen hårdt ramte mennesker med at skulle igennem en for os at se helt unødigt eftergivelsessag, unødigt, fordi betingelserne for eftergivelse efter gældende skatteregler normalt vil være opfyldt. Derfor – og af humane grunde – hilser vi forslaget om fastsættelse af særlige regler for den generelle eftergivelse af eventuelle restskatter, som er opstået på grund af forkert skattemæssig behandling, velkommen.

Loven om midlertidig opholdstilladelse for visse personer fra det tidligere Jugoslavien har været og er fortsat en stor udfordring for samfundet som helhed. Kommunerne og lokalsamfundene har vist stor velvilje over for dette arbejde og i langt de fleste tilfælde bidraget aktivt til at løse denne store og krævende opgave for samfundet.

Med vedtagelsen af dette lovforslag om ændring af forskellige skattelove skulle der gerne være en afklaring af den usikkerhed, der har hersket på området.

Socialdemokratiet anbefaler derfor et hurtigt udvalgsarbejde.

Jens Løgstrup Madsen (V):

Venstres ordfører kan ikke være til stede i dag, og derfor skal jeg på dennes vegne fremføre Venstres synspunkter:

Venstre er af den opfattelse, at de muligheder, som vi har åbnet op for – at personer fra det tidligere Jugoslavien, når de er asylansøgere, kan tage arbejde i Danmark – er gode. Vi støtter, at

der er mulighed for, at de kan tage arbejde i Danmark, og derfor synes vi også, det er på sin plads, at deres skattemæssige forhold bliver ordnet på en rimelig måde; derfor kan Venstre støtte det lovforslag, der er her.

Brian Mikkelsen (KF):

Personer, som befinder sig i Danmark, men venter på asyl, har naturligvis ikke samme stilling som almindelige borgere her i landet, og det er klart, at det må lovgivningen tage højde for. Disse personer modtager en lang række ydelser, som de ikke betaler for, og altså heller ikke beskattes af. Det drejer sig om – som der står i bemærkningerne – frit logi, kost eller kostpenge, lommepenge og tøjpenge.

Fra konservativ side vil vi imidlertid gerne have bragt klarhed over, hvor meget dette koster, selv om en generel værdifastsættelse kan være svær at foretage. I den forbindelse skal vi selvfølgelig huske, at en asylansøger ikke kun koster i kostpenge og lommepenge, men at omkostningerne i gennemsnit årligt beløber sig til 100.000 kr. pr. person. Det giver jo et noget andet billede end det, bemærkningerne til lovforslaget tegner.

Man kunne overveje en bruttoficering af alle disse ydelser, så der skabes klarhed for alle parter med hensyn til, hvor meget disse ydelser er værd for den enkelte, også selv om en del af de pågældende aldrig bliver indrømmet asyl.

Da jeg kunne forestille mig, at der har været overvejelser om en bruttoficering under selve lovforslagets forberedelse, vil jeg gerne have skatteministerens forklaring på, hvorfor man ikke valgte at følge den model.

Det vigtigste for Det Konservative Folkeparti er at understrege, at vi ikke vil acceptere nogen forskelsbehandling, for så vidt angår beskatning af personer, som befinder sig i præasylfasen, eller som kan arbejde efter loven om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien.

Derfor vil vi selvfølgelig se på lovforslaget og på den måde, hvorpå man i stedet for et personfradrag har en række ydelser i form af de i bemærkningerne nævnte ting. I den forbindelse vil jeg godt præcisere, at når vi betaler skat, er det ikke som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget alene til offentlige veje, skoler osv., som asylansøgere ikke bruger i samme omfang som danskere. Vi skal huske på, at når man betaler skat, går pengene også til overførselsindkomster, til det fælles sikkerhedsnet og ikke mindst til den store statsgælds forrentning.

Principielt vil vi derfor anse det for ønskværdigt, om man eventuelt via en bruttoficering fik gjort dette aspekt synligt, så alle kommer til at bidrage – også til vores fælles forpligtelser.

Vi vil derimod varmt støtte den ensretning af praksis, der sker med forslaget, fordi det sætter en stopper for kommuners uens ligningspraksis. Set fra den vinkel er lovforslaget et velkomment forsøg på at rationalisere administrationen og gøre reglerne mere enkle, og det kan vi selvfølgelig tilslutte os under forudsætning af, at de nævnte punkter bliver belyst nærmere under udvalgsbehandlingen.

Ellers er Det Konservative Folkeparti positivt over for forslaget.

Jes Lunde (SF):

Vi kan jo se af lovforslagets bemærkninger, at den kommunale praksis på det her område har været meget ujævn. Det er selvfølgelig uholdbart.

For os at se ser det her også ud som en meget fornuftig løsning på det. Vi vil selvfølgelig under udvalgsarbejdet lytte til, om der er nogen, der har andre synspunkter, om der kan komme nogle indvendinger nogle vegne fra. Men sådan som vi umiddelbart bedømmer lovforslaget, ser det ganske fornuftigt ud.

Jeg må sige om den konservative idé om bruttoficering, at det ville betyde, at der er endnu nogle tusinde mennesker, som skal ind i skattesystemet, som skal til at have skattekort med personfradrag udregnet frem og tilbage og op og ned, og det tror jeg altså ikke er øvelsen værd, må jeg så umiddelbart sige. Altså her har vi i øjeblikket en ubureaukratisk ordning, hvor man siger, at disse underholdsydelser såmænd nok svarer til et personfradrag, så der er ikke nogen grund til at foretage sig noget som helst over for de her mennesker, som ikke har nogle arbejdsindtægter i landet. Det ville også være min umiddelbare holdning, at man skal fortsætte med den konstruktion.

Men jeg tror, skatteministeren her har fundet en rimelig løsning på et problem, og hvis det også holder udvalgsarbejdet igennem, skal vi nok støtte det i den sidste ende.

Elisabeth Arnold (RV):

Vi står jo her med et af de desværre mange problemer, hvor det viser sig, at lovgivning foretaget af andre ministerier ender på Skatteministeriets bord, og skatteministeren sidder så populært sagt med aben.

Asylansøgere har normalt ikke arbejdstilladelse i Danmark; derfor er de ikke skattepligtige, og de figurerer ikke i vores skattesystem, men for de jugoslaviske asylansøgere, som fik midlertidig opholdstilladelse i Danmark, gjorde vi den undtagelse, at vi sagde: De skal være her i forholdsvis lang tid, og vi ved ikke, hvordan deres fremtid bliver, men de sidder inde med nogle ressourcer, nogle uddannelser, som de selvfølgelig skal kunne bruge. Vi gav dem arbejdstilladelse på et tidspunkt, hvor de endnu ikke havde fået asyl. Derved oppebærer de så en indtægt, og skatteforvaltningerne i de enkelte kommuner havde pludselig ikke nogen regler, hvorefter de skulle behandle disse skatteborgere.

Nu sidder skatteforvaltningerne rundt omkring i kommunerne og beslutter forskelligt vedrørende disse nye skatteydere. Det er klart utilfredsstillende, at den ene kommune administrerer anderledes end den anden, og hvis man kigger nærmere efter, er der heller ikke i den gældende lovgivning rigtige regler for, hvordan man behandler disse asylansøgere, som har en arbejdsindkomst.

Derfor har skatteministeren fået den pligt og den opgave – bundne opgave – at skabe nogle rimelig ubureaukratiske regler for at prøve at få løst dette problem. Det mener vi skatteministeren har gjort med det foreliggende lovforslag. Fra radikal side kan vi kun støtte det og sige, at jo hurtigere vi kan få klaret dette lille problem, jo bedre.

Frank Aaen (EL):

I Enhedslisten kan vi også godt se, at der er nogle problemer, der bør løses.

Det, der måske overrasker mig mest – men det er selvfølgelig, fordi man som skatteordfører er uvidende om, hvad der foregår på andre områder – er at notere, at mennesker, der er her i lange perioder, voksne mennesker, får det, der svarer til en pakke cigaretter, i lommepenge om dagen, og børn får 4,50 kr. i lommepenge om dagen. Det er altså ikke bare i fjorten dage, det er ikke kun i en måned, det kan være i årevis for nogles vedkommende. Det synes jeg måske man burde kigge på, men det er jo ikke skatteministerens bord.

Jeg vil bare sige, at vi nok vil stille et spørgsmål i udvalget for at sikre os, at der ikke er nogen, der med denne ændring får en indkomstnedgang, altså en nettoindkomstnedgang, for jeg synes sådan set, de har det svært nok i

forvejen, de her folk. Vi bør ikke for forenklingens skyld lave en forringelse.

Så bare en lille ting angående sprogbrugen her i Tinget og for at være sikker på, jeg har forstået det ret. Det er udtrykket »begrænset skattepligtig«, som betyder, at man er fuldt ud skattepligtig; man har bare ikke nogen fradrag. Det er en sjov måde, synes jeg, at bruge ordene på, men så vidt jeg har forstået, er det fuldt ud korrekt og i overensstemmelse med praksis.

Kim Behnke (FP):

Vi har ganske mange personer, som har været i præasylfasen i Danmark. De har været i den situation, at de endnu ikke havde opnået asyl, og særlig hele situationen omkring bosnierne har jo gjort, at de har været her i længere tid uden at få asyl.

Mange af dem har så ønsket at få et job, ønsket at tjene nogle penge selv, og så har man opdaget, at det fik den konsekvens, at der opstod nogle skatteproblemer vedrørende de penge, der blev givet i lomme penge, til tøj osv.

Men det er jo ikke de eneste mennesker, der oplever den slags samspilsproblemer. Mange danskere, som har en pension, eller som har en anden ydelse, oplever også, at når de går ud og tjener nogle penge, er skattesystemet sådan indrettet, at så bliver beskattningen urimelig høj.

Nu vil man lave en lov, som gør det særlig attraktivt for folk, som er i præasylfasen, således at de altså ud over at få lomme pengene skal kunne gå ud og tjene nogle penge i det danske samfund, og den lønindtægt skal man se på med særlig milde øjne. Det synes vi er et forkert princip.

Vi synes også, det er noget vrøvl, når ministeren i sin fremsættelsestale skriver, at de personer, det drejer sig om, ikke har adgang til vederlagsfri sygehusbehandling. Men vi har jo faktisk inviteret ganske mange fra det tidligere Jugoslavien herop med det ene formål, at de kunne få sygehusbehandling. Det har været kvinder og børn og folk, der har været ramt af krigen. Der er ingen eksempler på, at vi afkræver asylanter eller folk, der er i præasylfasen, penge for sygehusbehandling, så det argument om, at de ikke har adgang til vederlagsfri sygehusbehandling, synes jeg er lidt søgt.

Vi synes faktisk, det var mere interessant, hvis man så på: Hvad kan man gøre for, at f.eks. danske bistandsmodtagere stimuleres til at tage et arbejde, for mange af dem oplever jo altså, at hvis de går ud og tjener nogle penge, kan det på

grund af samspilsproblemerne ikke betale sig, for når de skal betale skat, får de ændret deres forhold omkring boligydelse osv. osv., og så vil marginalbeskatningen af de penge, de tjener, være urimelig høj.

Hvis man vil se på det problem for alle de mennesker, der får en helt urimelig beskatning af den lille indtægt, de har, synes vi, det er fornuftigt, men at man vil lave en særlig ordning, der udelukkende tager sigte på nogle personer, som er her i forholdsvis kort tid, så synes vi, det er unødvendigt.

Det er klart, at hvis man er i Danmark og ønsker asyl, skal man selvfølgelig have lomme penge, man skal have logi, man skal have kost osv. Men hvis der er nogle af dem, der gerne vil søge beskæftigelse i det danske samfund, skal vi ikke være dem, der lægger hindringer i vejen for det. Men så må det også være sådan, at det er de danske skatteregler, de skatteregler, som den danske befolkning skal leve under, der gælder.

Dér synes vi, at de skatteregler, den danske befolkning lever under, er urimeligt stramme, vi har et urimeligt højt skatteniveau. Men så lad os gøre noget ved det frem for at lave en særlig regel for asylansøgere.

Så i den form, forslaget ligger her, har vi svært ved at tilslutte os det, men vi vil bruge udvalgsarbejdet til at få belyst, hvordan mange grupper af danske statsborgere faktisk bliver udsat for en helt urimelig beskatning, når de bare går ud og tjener en lille smule penge, og hvis ministeren vil vise velvilje over for det problem, ja, så synes jeg vi skal vende tilbage til det.

Skatteministeren (Carsten Koch):

Til hr. Kim Behnke vil jeg blot sige, at det er begrænset, hvor mange problemer jeg har tænkt mig at løse med det her lille forslag. Jeg kan forstå, at hele den danske skattelovgivning skal revideres med udgangspunkt i det her lovforslag. Det bliver ret mange ændringsforslag, der kommer til at figurere, og man kan også godt komme til at diskutere identitet, vil jeg tro.

I øvrigt var jeg ved at blive lidt urolig over, at jeg ikke på et meget tidligt tidspunkt fik hr. Kim Behnkes synspunkt om, at det her var noget makværk. Det ville være kedeligt, hvis man tilsluttede sig synspunktet.

Med de ord skal jeg takke for en i øvrigt meget positiv og konstruktiv modtagelse af lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Ministeren behøver kun at komme med ét lovforslag med én paragrafændring, nemlig at den skattefri bundgrænse hæves til f.eks. 60.000 kr. om året, og at det gælder for alle danskere og også for folk, der er asylansøgere i Danmark. Det enkle, lille bitte forslag, hvor man bare ændrer et tal til 60.000 kr., vil Fremskridtspartiet støtte, og vi vil med applaus hilse ministeren velkommen i salen, den dag det forslag ligger her.

Så der skal ikke mange paragraffer og mange ændringer til. Det er kun ét sted, vi skal lave én ændring, og den skal så gælde for alle, asylanter såvel som danskere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 180: Forslag til lov om ændring af lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer. (Fratrædelsesgodtgørelser).

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 17/1 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

I modsætning til de vilkår, der gælder for de fleste lønmodtagere på arbejdsmarkedet, hvor afskedigelsesforholdene bliver reguleret og er aftalt mellem arbejdsmarkedets parter, har vi

her siden 1948 haft den eksisterende lovgivning om beskyttelse af funktionærer:

Begrebet fratrædelsesgodtgørelse blev indført i funktionærloven i 1971. Det oprindelige formål var at mildne overgangen til anden beskæftigelse for funktionærer, der blev afskediget efter i en længere årrække at have været ansat i samme virksomhed.

Det var således naturligt, at der i 1991 blev gennemført en lov om fratrædelsesgodtgørelse for stabile ældre funktionærer, når de blev afskediget efter 12-18 års ansættelse, en godtgørelse, som kunne være op til tre måneders løn.

Ser vi på de mange afskedigelser, som i de seneste år har fundet sted inden for en række danske virksomheder, bankverdenen, forsikringsverdenen, folkeskoleområdet m.v., så ser vi fratrædelsesordninger, der indebærer væsentlig bedre økonomiske vilkår end dem, der er omfattet af dette forslags lovområde.

De nye arbejdsmarkedspensionsordninger, der er blevet gennemført de senere år, indebærer, at der mange år frem vil blive udbetalt meget små pensionsbeløb. Disse nye arbejdsmarkedspensionsordninger er langsomt under opbygning, og på sigt ændrer det grundlaget, som loven byggede på i 1971. Eksemplet i bemærkningerne til lovforslaget om højesteretsdommen afsagt i 1991 tilsiger også dette.

Baggrundene for dette lovforslag er, at funktionærer med meget små pensionsydelsler ikke mister deres fratrædelsesgodtgørelse. Forslaget er alene et forsøg på at balancere mellem hensynet til ændrede forudsætninger, som de nye arbejdsmarkedspensionsordninger har medført, og hensynet til at bevare princippet om, at fratrædelsesgodtgørelse fortsat skal bortfalde, når funktionærer udtræder af arbejdsmarkedet ved folkepensionsalderens indtræden, samtidig med at funktionærer med meget små pensionsudbetalinger bevarer deres fratrædelsesgodtgørelse.

Det er derfor helt naturligt, at der foretages en ændring i loven, således at funktionærer, som først indtræder i pensionsordninger efter det fyldte halvtredsindstyvende år, fortsat vil være berettiget til en fratrædelsesgodtgørelse.

Socialdemokratiet kan anbefale forslaget.

Ulla Tørnæs (V):

Med dette lovforslag lægger regeringen som sagt op til at ændre reglerne, hvorefter funktionærer, som går ud af arbejdsmarkedet før folkepensionsalderen, vil kunne oppebære både den særlige fratrædelsesgodtgørelse og en arbejdsgiverpension.